

матеріально-технічний бар'єр. Недостатнє фінансування, відсутність в більшості шкіл технічного забезпечення, робить важким, а інколи взагалі унеможливує впровадження в практику роботи вчителя нетрадиційних методів навчання. Підготовка до будь-яких з вище названих видів діяльності на уроках вимагає додаткових витрат, підготовки наочності, доступу до комп'ютера, використання додаткової літератури, що є в багатьох випадках недоступним для учнів особливо сільських шкіл. До того ж, на вивчення певної інформації потрібен значний час, гостро постає необхідність принципово іншого підходу в оцінюванні знань учнів, відсутність методичних розробок уроків з різних предметів, що призводить до певних організаційних бар'єрів. Тому вчитель-новатор не може бути застрахований від хворобливих реакцій оточуючих на спробу зруйнувати усталений порядок речей.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Коновалова, Л.В. Средства повышения эффективности урока / Л.В.Коновалова // Иностранные языки в школе: научно-методический журнал. – 1990. – №4. – С.61-66.
2. Кузьмінський, А.І. Технологія і техніка шкільного уроку.: К. – Знання. 2010., 300с.
3. Мельник, В. В. Інтеракція в освітньому процесі: технологія організації / В. В. Мельник // Управління школою. – 2006. – № 23 (133). – С. 15–35.
4. Медведєва О.І. «Творчість вчителя на уроках іноземної мови», М.: Просвещение, 1992, 94 с.
5. Паламарчук В. С. Навчаючи, розвивати та виховувати / В. С. Паламарчук// Електронний журнал: <http://osvita.ua/school/technol/318/>.
6. Пометун, О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посібник / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко ; за ред. О. І. Пометун. – К.: Видавництво А.С.К., 2004. – 192 с.
7. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – 3-тє вид., перероб і доп. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. – 232 с.

Корольчук У.

Науковий керівник – доц. Задорожна І.П.

ВИКОРИСТАННЯ СУГЕСТОПЕДІЇ У ШКОЛАХ УКРАЇНИ

Мета статті – проаналізувати використання сугестопедії як однієї із зарубіжних методик викладання іноземної мови в школах України.

Завдання статті:

- визначити зміст сугестопедії як однієї з методик викладання іноземної мови;
- розробити комплекс вправ із застосуванням елементів сугестопедії.

За останні роки спостерігається підвищений інтерес до проблеми методів вивчення іноземної мови, чому неабиякою мірою сприяла поява нових інтенсивних методів і технологій навчання мови, розрахованих на використання в навчальному процесі. Проте більшість учителів іноземної мови опираються на достатньо вивчений і розроблений вже сугестивний метод, що пов'язано з його широкими, дієвими навчально-виховними можливостями [3, с.39].

Проблему використання сугестопедії на уроках іноземної мови досліджували вітчизняні вчені – М. Вайсбурд, С. Гапонова, С. Ніколаєва, О. Шерстюк та інші [1; 2; 3].

Сугестопедія – метод, розроблений болгарським психологом Г. Лозановим. Метод базується на положеннях сугестології, яку Г. Лозанов визначає як «науку, що вивчає нерациональні та/чи підсвідомі фактори для оптимізації навчання» [2, с.18].

В основі сугестопедії лежить сугестія, за допомогою якої створюються бажані образи, що полегшують запам'ятовування. Метод реалізується в таких принципах:

- інфантилізація – стосунки між учителем та учнем нагадують стосунки між батьками та дитиною; учень бере участь в іграх, виконує фізичні вправи, співає – це допомагає йому набутти впевненості, безпосередності й сприйнятливості;
- двоплановість – учень вчиться не лише через безпосередньо спрямовані на нього навчаючі дії, але й опосередковано через середовище, в якому проходить навчання (яскравий декор класної кімнати, музичне оформлення, розташування крісел тощо);
- інтонація, ритм, стан псевдопасивності – змінюючи тон і ритм при презентації матеріалу, вчитель запобігає монотонності багаторазового його повторення, надає уроку

емоційності; поєднання цих засобів релаксації з музичним фоном сприяє створенню стану не напруженості – псевдопасивності [2, с.19].

Метою навчання за сугестопедичним методом є оволодіння розмовною мовою за короткий період. Методика спрямовує учня не стільки на запам'ятовування лексичного матеріалу, скільки на розуміння і творче розв'язання проблемних завдань.

На Заході розвиваються різні варіанти сугестопедичної системи, в межах якої можна умовно виділити три напрями:

- психолого-технологічний – характеризується тим, що в навчанні іноземних мов застосовуються касети з програмами, завдяки яким присутність вчителя не є обов'язковою; процес навчання за цим методом поєднується з релаксацією, яка частково досягається за допомогою спеціальних приладів;

- психотерапевтично-езотеричний – напрям, який знаходиться під впливом близькосхідної медитації та американської психотерапії; використовуються також елементи різних психотерапевтичних шкіл для досягнення стану розслаблення; домінуючими в цьому напрямі є психологічні та психотерапевтичні прийоми;

- мовнодидактичний – напрям, де простежуються спроби пристосувати сугестопедію до мовленнєвої теорії та комунікативної методики [5, с.32].

Процес навчання починається з підготовчої фази, під час якої учні слухають та обговорюють новий текст з учителем. Під час другого читання тексту, учні лише слухають його. Під час третього читання з музичним супроводом учитель програв текст від імені персонажів, у той час як учні слухають текст у стані релаксації. Якраз у цей час відбувається підсвідоме засвоєння нового матеріалу [3, с.40].

Учні охоче грають, співають, виконують фізичні вправи. Для участі в рольових іграх кожному учневі присвоюється нове ім'я та легенда (personal history), пов'язані з культурою країни, мова якої вивчається. Учні розташовуються колом, що сприяє їх активній взаємодії.

Основна роль учителя в даному методі – створювати ситуації для навіювання і сприяти ефективному сприйманню та запам'ятовуванню іншомовного матеріалу учнями. Для цього вчителю необхідно опанувати акторську майстерність, спів, психотерапевтичні прийоми [2, с.20].

У процесі навчання використовується друкований текстовий матеріал, фонограми текстів, музичний супровід, різноманітні роздавальні матеріали.

Урок зазвичай ділиться на три частини. Перша частина побудована на раніше поданому матеріалі. Тут виконуються мікро- і макровправи. У мікрОВправах опрацьовується граматичний і лексичний матеріал. До цих вправ належать переважно вправи з формулювання запитань і відповідей. У макровправах акцент ставиться на рольових іграх і на більш широкому контексті.

У другій частині уроку подається й обговорюється новий матеріал, що передбачає перегляд нового діалогу, його переклад на рідну мову, ознайомлення з новим граматичним і лексичним матеріалом.

Третя частина починається з музичного сеансу, під час якого учні слухають діалог у виконанні вчителя із заплющеними очима під музику. Після цього учні програв діалог у різні способи (гнівно, сумно, радісно тощо) і виконують різноманітні вправи комунікативного характеру [6, с.51].

Наведемо приклади вправ з використанням зазначеного методу:

- The teacher asks a question and pupils answer one by one:
What should one do in a hotel room if the bathroom taps are not working?
- Pupils play a game describing their way to some place.
- Teaching pupils to add an «s» to the «he/she/it» forms in the present simple.

The class stands in a circle and the teacher announces, «*I like the sun.*» And throws an inflatable ball to a pupil and prompts him to say, «*Lonny likes the sun and I like...*» That pupil might say «*sports*»; then he throws the ball to a third pupil who says: «*Lonny likes the sun, Hans likes sports, and I like long dresses.*»

This chain game goes on with everyone focused on the names of the pupils, their favorite objects, and the order in which the ball has been thrown. They are using the correct grammar while they're focused on other constraints of the activity – and thus the important information is reaching them peripherally.

• Pupils are divided into teams. Teacher reads the text with pauses, the focus information being presented, for the pupils to fill in. Each correct answer gets a point. For example: working on introducing prepositions.

Teacher has read the text and now reads «*John went _____ the store _____ the corner*». Pupils have to shout out «*into!*» and «*on!*» and the different teams get points.

У даній публікації ми розглянули метод, який широко застосовується у вивченні іноземної мови в школах України. Таким чином, сугестопедичний метод є ефективним, оскільки підвищує мотивацію навчання завдяки, позитивним цільовим установкам та розкутій атмосфері тощо.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Вайсбурд М.Л. Методи обучения / М.Л. Вайсбург // Иностранные языки в школе. – М., 2000. – №2. – С.29-36.
2. Гапонова С.В. Обзор зарубежных методов преподавания иностранных языков XX столетия / С.В. Гапонова // Иноземні мови. – К., 2010. – №2. – С.18-22.
3. Николаева С.Ю. Сучасні підходи до викладання іноземної мови / С.Ю. Николаева // Иноземні мови. – К., 2002. – №1. – С.39-46.
4. Петрашук О.П. Україно-британські проекти в галузі освіти / О.П. Петрашук // Иноземні мови. – 1997. – №4. – С.73.
5. Хоменко Л.Я. Нові методи викладання на Заході / Л.Я. Хоменко // Иноземні мови. – К., 1997. – №4. – С.32-33.
6. Щепилова А.В. К проблеме адаптации зарубежных методик обучения иностранным языкам / А.В. Щепилова // Иностранные языки в школе. – М., 1996. – №5. – С.50-51.

Мурашка М.

Науковий керівник – доц. Задорожна І.П.

СПОСОБИ СЕМАНТИЗАЦІЇ ІНШОМОВНОЇ ЛЕКСИКИ

Мета статті - на основі аналізу літератури вітчизняних і зарубіжних авторів визначити основні способи семантизації лексики на уроках англійської мови і розробити комплекс вправ на засвоєння нових лексичних одиниць.

Завдання дослідження:

- дослідити методичні джерела з питань семантизації іншомовної лексики;
- визначити основні способи семантизації лексики і їх особливості;
- розробити вправи на семантизацію лексики англійської мови.

Проблема семантизації іншомовної лексики учнів завжди хвилювала провідних науковців-методистів, серед них В.А. Бухбіндер, Н.Д. Гальськова, К.А. Лазаренко, О.Я. Савченко, Вишневський О.І., так як лексика в системі мовних засобів є важливим компонентом мовленнєвої діяльності: аудіювання й говоріння, читання й письма.

Навчальні дії, спрямовані на оволодіння лексикою, починаються, як правило, з введення нових слів, що передбачає їх характеристику (фонетико-орфографічні особливості, структура і граматична форма, семантика та вживання в мовленні). При формуванні лексичних навичок педагог повинен, перш за все, на початку навчання дуже вдумливо підійти до підбору лексики в процесі спілкування з дітьми: вона має бути конкретною та максимально зрозумілою учням. Основне завдання тут – допомогти дітям усвідомити, що лексика потрібна їм для спілкування. Значення нового мовного знаку слід розкривати за допомогою різноманітних наочних засобів [7, с.280]. Подаючи на заняттях певний матеріал, бажано кожне нове слово пов'язувати з конкретним образом. Такий підхід зумовлений особливістю мислення молодших школярів: у малих дітей воно конкретне. Іноземну мову, як і рідну, дитина запам'ятовує у два способи: прямим – безпосереднім зіставленням значення та звучання слова з предметом (явищем, дією) реальної дійсності, що його цим словом названо, та непрямим – через здогадку про значення слів та словосполучень на основі базових знань. Причому в другий спосіб дитина оволодіває значно меншим обсягом лексики, і процес цей триваліший. Вживання цих слів та зворотів розраховано не на заучування, а на розуміння їхніх значень після багаторазового повторення в однакових ситуаціях протягом кількох занять. Поступово дитина починає сприймати і розуміти